

[Опште упутство о организацији, раду и контроли обавезне праксе редовних студената и ученика средњих стручних школа (техникума), од 28. маја 1949. године]

На основу тач. IX Општих упутстава о обавезној пракси редовних студената и ученика средњих стручних школа (техникума) и специјалних стручних школа („Службени лист ФНРЈ” бр. 49/48 прописујем

О П Ш Т Е У П У Т С Т В О

О ОРГАНИЗАЦИЈИ, РАДУ И КОНТРОЛИ ОБАВЕЗНЕ ПРАКСЕ РЕДОВНИХ СТУДЕНТА И УЧЕНИКА СРЕДЊИХ СТРУЧНИХ ШКОЛА (ТЕХНИКУМА)

1) Редовни студенти универзитета, самосталних факултета и високих школа и ученици средњих стручних школа (техникума) обављају обавезну праксу на радним местима која одговарају позиву за који се спремају, јер ће на њима најбоље повезати са праксом теориска знања стечена на факултетима и у школама.

Да би се то постигло студенти и ученици распоређују се на праксу на основу општег распореда обавезне праксе који утврђује Министарство за науку и културу ФНРЈ према савезним и републичким предлозима.

2) Савезни и републички предлози о пракси садрже податке о томе колико које надлештво, установа и предузеће може примити на праксу студената и ученика, и то по струкама (факултетима – школама, отсецима, групама, специјалностима) посебно својих стипендиста а посебно осталих студената. За стипендисте назначује се и место студија односно школовања.

3) Број места за праксу предлаже се према општим и специјалним условима рада, а нарочито према карактеру, величини, капацитету, техничком уређају, опреми и броју запослених факултетских и осталих стручњака у појединим надлештвима, установама и предузећима.

4) Савезна министарства, комитети и комисије дужни су прикупити ове податке од подручних савезних установа и предузећа, па на основу њих саставити предлоге и те предлоге доставити Министарству за науку и културу ФНРЈ до 15 марта. Ако имају под руководством средње стручне школе онда са предлозима о пракси достављају и податке (по школама, отсецима и специјалностима) о томе колико је ученика те године стекло право на праксу, тј. колико ће ићи на праксу.

Републички комитети за научне установе, универзитете и високе школе односно министарства просвете дужни су израдити републичке предлоге обухватајући сва републичка и локална надлештва, установе и

предузећа и доставити их, заједно са подацима о томе колико је студената и ученика те године стекло право на праксу, Министарству за науку и културу ФНРЈ до 15 марта.

5) Поименични (детални) распоред свих студената врше републички комитети за научне установе, универзитете и високе школе, а ученика надлежна министарства, комитети и комисије.

6) Поименичним (деталним) распоредом праксе одређује се сваком студенту и ученику рок праксе и надлештво, установа односно предузеће где ће је обављати.

Поименични распоред врши се на основу општег распореда у заједници са руководством факултета, школе, отсека, категорије, групе и народне омладине (стручних удружења) факултета односно школе, а према постављеним задацима, специјализацији, години студија, положеним испитима и другим условима који могу утицати на обављање праксе.

Стипендисти се, по правилу, распоређују на праксу у надлештва, установе и предузећа од којих примају стипендију.

Ако је број расположивих места за праксу мањи од броја студената и ученика које треба распоредити на праксу, онда се распоређивање врши по сменама (свака смена месец дана).

7) Републички комитети за научне установе, универзитете и високе школе односно министарства просвете дужни су поименични распоред студената доставити свим ресорима да би ови на основу њега могли издати студентима упуте на праксу и обавестити подручне установе и предузећа о томе који су им студенти одређени на праксу и када ће је вршити. Упут за праксу издаје се студентима преко факултета.

Упуте за праксу ученицима средњих стручних школа издају органи који их поименично распоређују на праксу и њих им уручују преко управе школе.

У упуту за праксу мора бити назначено име и презиме студента односно ученика, факултет, школа, семестар, година и место студија, рок праксе и назив и место организационе јединице где се пракса врши.

Приликом доласка у организациону јединицу где ће вршити праксу студенти и ученици морају предати упут за праксу и показати ђачку легитимацију управи.

8) Програм радова и задатке које ученици и студенти треба да изврше на пракси одређују факултетски савети односно управе школа пошто претходно саслушају мишљење и примедбе организационих јединица где се пракса обавља.

Програм и задаци могу се одређивати по годиштима или групама или сваком студенту или ученику појединачно.

9) Обавезна пракса почиње 1 јула и траје месец дана.

Радно време на пракси за студенте и ученике траје најмање 6 а највише 8 часова дневно и одређује га руководство организационе јединице где се пракса обавља.

10) За време праксе студенти и ученици морају водити дневник праксе у који уносе податке о томе шта су у току дана извршили од добијених програма односно задатака као и своје примедбе које се тичу праксе.

По завршетку праксе студенти и ученици морају предати дневнике руководиоцима организационих јединица где се пракса обавља, а ови их доставити факултетима односно школама заједно са извештајем о сваком студенту и ученику као и примедбама о програму, задацима и пракси уопште.

11) Надлештва, установе и предузећа где се пракса обавља дужна су водити бригу о студентима и ученицима како у погледу стана и исхране тако и о правилном и благовременом извршењу програма и задатака, а нарочито о томе да студенти раде оне послове који заиста одговарају позиву за који се спремају.

Ради тога руководиоци ће одредити стручне службенике који ће упућивати и помагати студенте и ученике у извршењу праксе. Ови ће службеници сваке недеље прегледати дневнике и оверавати их а истовремено водиће евиденцију о свим студентима и ученицима који су на пракси у коју ће уносити своја запажања о пракси уопште.

12) Опште руководство и контролу праксе студената врше управе факултета односно високих школа, а ученика средњих стручних школа надлежна министарства, комитети и комисије. У ту сврху факултети и школе могу оснивати инструкторско – контролне групе са задатком да обилазе студенте и ученике, да им дају потребне инструкције за правилно и лакше извршење задатака, као и да са руководством установе и предузећа расправљају и решавају сва питања ради успешнијег извршења праксе. Ове групе образује наставно и помоћно наставно особље факултета односно школа. Надлежни ресори и народна омладина могу делегирати своје претставнике у ове групе.

13) За време праксе студенти и ученици имају право на награду и путне трошкове.

Награда износи: за студенте од 2.500–3.500 динара месечно, а за ученике од 2.000–2.500 динара, а одређује се према условима под којима се обавља пракса. У колико се хране у ресторану или станују у стану установе односно предузећа, онда им се од ове награде одбија износ за стан и храну, а разлика исплаћује.

Под путним трошковима подразумева се цена III разреда путничког воза, брода и аутобуса од места школовања до места праксе и натраг, и то по повластици од 75% на коју студенти и ученици имају права када иду на праксу по чл. 11 Путничке тарифе I.

14) Студенти и ученици, који из неоправданих разлога не оду на праксу или не изврше програме или задатке, могу управе факултета и школа позвати на одговорност и ускратити им упис у наредни семестар односно годину, а они којима је ускраћено даље вршење праксе, из разлога наведених у тач. 10 Општих упутстава о обавезној пракси редовних студената и ученика средњих стручних школа и специјалних стручних школа које је прописала Влада ФНРЈ („Службени лист ФНРЈ” бр. 49/48), могу се и дисциплински казнити.

15) Управе факултета и школа односно инструкторско – контролне групе прегледаће дневнике праксе и проучити извештаје организационих јединица, па ће на основу њих и својих запажања донети оцену о томе како су студенти и ученици обавили праксу.

Оцена о пракси може утицати на коначну оцену о успеху из појединих предмета.

16) Ово упутство односи се и на ученике нижих стручних специјалних школа које нису у саставу предузећа сем тач. 13 којом се уређује питање плате и путних трошкова. Ово питање регулисаће се прописима која доносе надлежна министарства, комитети и комисије под чијим су руководством ове школе.

17) На основу тач. IX Општих упутстава о обавезној пракси редовних студената и ученика средњих стручних школа (техникума) и специјалних стручних школа, које је прописала Влада ФНРЈ и овог упутства. Владе народних република односно органи које оне одреде, а за савезне средње стручне школе савезна министарства, комитети и комисије донеће прописе о мерама које ће се примењивати према студентима и ученицима који не обаве праксу или којима је ускраћена, о контроли и оцењивању праксе као и о другим питањима у вези са обавезном праксом.

Бр. 12130

28 маја 1949 године

Београд

Министар за науку и културу,

Родољуб Чолаковић, с. р.

[Службени лист ФНРЈ, 5 (1949), 50, стр. 736–738]